

Daniel - J. N. Darby

Introducere - Daniel

În cartea Ezechiel ne este prezentată guvernarea lui Dumnezeu pe pământ în relație cu Israel, fie în judecată (pacatul care a adus această judecată fiind demonstrat clar și cu argumente puternice), fie în restabilirea poporului sub autoritatea lui Hristos, Odrasla, care va odrasli din casa lui David, și care, în cartea acestui profet, poartă numele acelui împărat, ca adevăratul preaiubit al lui Dumnezeu, iar la sfârșit avem descrierea templului și a organizării lui. În această relatare îl găsim pe Nebucadnetar, capetenia natiunilor, prezentat ca slujitor al lui Yahve (cap. 29.20, 30.24) pentru judecarea lui Israel devenit rau, răzvrătit și chiar apostat, închinându-se la dumnezei falsi. Dar Israel fusese centrul divin al unui sistem al natiunilor între multele limbi și popoare care au apărut în urma judecății de la Babel și care existau înaintea lui Dumnezeu independent unele de altele. Acest centru era deosebit de ceea ce era în jurul lui, fiind un popor care îl cunoștea pe Dumnezeu cel adevărat, având templul Lui și tronul Lui, dar care, ca natiune, oricare vor fi fost diferențele dintre starea lui și a celorlalte natiuni, făcea parte din sistemul natiunilor care erau înaintea lui Dumnezeu pe pământ ([Deut. 32.8](#)).

Executând judecata asupra lui Israel, Nebucadnetar a desființat întregul sistem, care a fost înlocuit cu dominația absolută și universală pe care i-a dat-o Dumnezeu. Cartea profetului Daniel tratează această nouă ordine a lucrurilor și consecințele ei, adică dominația capeteniei natiunilor și împărații care s-au succedat, punându-ne înaintea răsădită lui Israel în mijlocul acestui sistem, sub această dominație. Împăratul lui Iuda, fiind dat în mâinile capeteniei natiunilor și samanta. Împăratul lui Iuda a fost dat în mâinile natiunilor și samanta împărătească era în această poziție de robie. Răsădita devine obiectul special al gândurilor lui Dumnezeu, descoperite de Duhul Lui în această carte.

În afara de marturia adusă lui Yahve prin fidelitatea răsăditei în mijlocul natiunilor idolatre, istoria prezentată în această carte este caracterizată de două lucruri importante. În ea găsim duhul profeției și înțelegerea cailor lui Dumnezeu. Ceea ce am văzut că a apărut în Samuel, când întregul Israel esuase, a străbătut toată istoria poporului sub umbra împărației, iar acum a redevenit legătura poporului cu Dumnezeu și singurul temei al credinței în ruina care l-a ajuns prin judecata dreaptă a lui Dumnezeu. Cel de-al doilea aspect care caracterizează căile lui Dumnezeu cu privire la răsădita este că aceasta, pazită prin grija Domnului trecând prin toate relele în care au fost aruncați prin pacatul poporului are parte în mod sigur la ceea ce Dumnezeu le da lor săi în guvernarea Lui și potrivit cu fidelitatea față de promisiunile făcute. Această carte se împarte în două părți care se deosebesc ușor: prima se încheie cu capitolul 6, iar cea de-a doua se încheie odată cu cartea, primul și ultimul capitol având caracter de introducere și respectiv de încheiere, făcându-ne cunoscută poziția răsăditei careia îi fusese încredințată marturia lui Dumnezeu la început și la sfârșit, după cum am spus deja.

Cele două mari părți ale cărții au un caracter destul de deosebit una față de cealaltă. Prima parte ne prezintă imaginea dominației natiunilor și pozițiile pe care le luau față de Dumnezeu fiind animați de orgoliul omenesc. Acest tablou este compus din trasături istorice care arată în mod destul de clar duhul de care va fi însuflețită puterea dominantă în diferitele ei faze, apoi judecata lui Dumnezeu. Această parte nu este compusă din revelații primite direct de Daniel, cu excepția celei care-l face capabil să îi reamintească lui Nebucadnetar visul pe care-l avusese. Capetenii natiunilor sunt în scenă; este prezentată istoria generală văzută a monarhiilor care trebuiau să se succedă, cu diferențele lor trasături care le caracterizau ca și judecata lor finală și în mod special mersul și judecata celei pe care Dumnezeu însuși o asezase, care le reprezintă pe toate în măsura în care ele au acest caracter de a fi instituite prin intervenția lui Dumnezeu. Împărățiile care au urmat celei dintai nu au făcut altceva decât să mostenească tronul pe care Dumnezeu i-l încredințase celei dintai.

Problemele dintre Dumnezeu și Israel au făcut să fie stabilită supremăția natiunilor. Distrugerea lui Israel a venit ca urmare a duhului îngâmfat de idolatrie și blasfemie împotriva Dumnezeului lui Israel. Capitolul 6 nu ne prezintă nelegiuirea împăratului decât ca venind prin influența altora, capetenii poporului fiind cei care au cerut ca nimeni altul înafara de împărat să nu fie recunoscut ca Dumnezeu, fapt pentru care asupra lor a venit judecata pe care ei au dorit să o aducă asupra celui credincios.

Cea de-a doua parte a cărții este compusă din lucruri pe care Dumnezeu i le-a comunicat lui Daniel și ne prezintă caracteristicile pe care le vor avea capetenii natiunilor în relație cu pământul, purtarea lor față de cei care îl recunosc pe Dumnezeu și, în final, întemeierea împărației divine prin persoana Fiului omului, împărație de care se vor bucura sfinții. La sfârșitul ultimului capitol ni se prezintă detalii privind căile lui Dumnezeu pentru poporul său. De asemenea, putem remarca cum capitolul 7 redă în principiu istoria puterii occidentale, iar capitolul 8 al celei orientale – cele două coarne. Capitolul 9, cuprinzând aspecte speciale legate de centrul moral al problemelor – Ierusalim și poporul – se leagă de aceeași putere occidentală care i-a invadat. În capitolul 10 și până la sfârșitul capitolului 11 suntem din nou în Orient, încheind astfel judecata natiunilor din acea zonă și restabilirea răsăditei lui Israel în binecuvântare.

Primul capitol ne prezintă dinastia regală din Iuda, cea odinioară pusă să guverneze poporul domnului prin persoana lui David, cazând înaintea puterii lui Nebucadnetar și cum împăratul, unsul lui Yahve, a fost dat de Yahve în mâinile capeteniei natiunilor pentru care Dumnezeu le-a rânduit să aibă dominația. Copiii din samanta împărătească au suferit ceea ce li se anunțase în Isaia 39.7, dar Dumnezeu a lucrat în favoarea lor în inimile celor care îi păzeau, mai ales față de Daniel și a vegheat prin providența Lui. Aceste două trasături ale răsăditei credincioase în captivitate reies din fiecare capitol. Credincioșii voii lui Dumnezeu deși erau departe de templu, ei nu s-au întinat în mijlocul natiunilor, așa că Dumnezeu le-a răspuns dându-le înțelegerea, și aceasta, după cum arată capitolul 2 cu privire la Daniel, mergând până la cunoașterea a ceea ce numai Dumnezeu singur poate da prin revelație și a intențiilor Lui când da revelații. Numai ei posedă această înțelegere marcată de favoarea divină și de roade ale fidelității lor, aduse prin har. Aceasta este valabil îndeosebi în cazul lui Daniel, a cărui fidelitate fierbinte și credința trasează pentru alții calea credinței. Ei nu sunt mai puțin supuși natiunilor, cărora Dumnezeu le dăduse putere în acel timp. Este prezentat un element extrem de important: adevărata cunoaștere și înțelegere a gândului divin, a ceea ce este numit secretul lui Yahve, în zilele stricăciunii și ale puterii babiloniene, este legată de fidelitatea de a se păstra curat, necontaminat de ceea ce dădea Babilonul, de carnurile cu care vrea el să se hrănească.

Pe de alta parte, in capitolul 2, il vedem pe imparatul puternic al natiunilor avand revelatia sortii natiunilor, a intregului plan al lui Dumnezeu, ca vas al comunicarilor divine, dar primind acestea intr-un mod in care Daniel, fiul captivitatii lui Israel, credinciosul care s-a tinut despartit de intinaciuni in mijlocul Babilonului, a fost scos inainte ca recunoscut de Yahve, si avand favoarea Lui. Se cere sa cercetam mai atent detaliile acestui capitol ca tablou general al puterii natiunilor care a inceput cu dominatia lui Nebucadnetar.

In primul rand putem remarca faptul ca monarhiile natiunilor care s-au succedat una alteia constituie un tot. Ne sunt prezentate nu in primul rand succesiunea istorica, nici trasaturile morale fata de Dumnezeu si fata de oameni, ci ansamblul monarhiilor este privit ca un singur personaj inaintea lui Dumnezeu, ca omul de pe pamant, in splendoarea lui publica, glorios si grozav in ochii oamenilor. Urma o succesiune de patru puteri imperiale, intre care Nebucadnetar insusi era capul din partea lui Dumnezeu. Urma, dupa cum vedem, o degenerare progresiva sub anumite aspecte, dupa care, in final, Dumnezeu va ridica o alta putere care va executa judecata asupra a ceea ce va exista atunci si va face sa dispara de pe pamant acea statuie, inlocuind-o cu o imparatie care nu va fi rasturnata niciodata. In deteriorarea succesiva, atat in principiu cat si in caracter, a puterii imperiale, forta materiala a acesteia nu scade, pentru ca fierul care va rupe si va zdrobi tot caracterizeaza cea de-a patra putere. Puterea capului de aur pare sa vina din faptul ca Dumnezeu Insusi i-a dat in mod oficial autoritatea, acea autoritate absoluta fiind intemeiata pe darul Dumnezeului cerurilor.

Ceilalti au urmat prin principii providentiale, dar Dumnezeu, asa cum a fost cunoscut, dar Dumnezeu ca suveran care da autoritate capeteniei, inlocuind imparatia Lui cu cea a capeteniei natiunilor, nu a mai fost sursa directa a autoritatii lor. Babilonul era autoritatea stabilita direct de Dumnezeu. De aceea, citind Ezechiel (si acelasi lucru se gaseste si in alte parti), am vazut ca judecata Babilonului se leaga de restaurarea lui Israel si a tronului lui Dumnezeu.

Totusi, trebuie sa remarcati ca Dumnezeu nu se prezinta aici ca Dumnezeul pamantului, ci al cerurilor. In Israel el era Dumnezeul intregului pamant si asa va fi din nou la restabilirea tuturor lucrurilor. Aici El actioneaza in mod suveran ca Dumnezeul cerurilor, punandu-l, intr-un anumit sens, pe om la locul cuvenit pe pamant (v. 37 si 38). Este o dominatie care, desi este mult mai limitata, are cateva trasaturi comune cu cea a lui Adam, diferind de cea a lui Adam prin aceea ca imparatului ii sunt supusi si oamenii, dar este mai limitata pentru ca marea nu intra in sfera suveranitatii lui, ci se intinde peste tot pe pamant unde sunt animale si pasari. Puterea omului este la sfarsitul istoriei sale, dar ea a ajuns sa se departeze mult de Dumnezeu in relatiile cu lumea.

Amestecul de fier si lut (v. 33) este o alterare a caracterului primar al puterii imperiale a romei, fiind introdus un alt element. Acest caracter se mentine in parte, dar se adauga alt element. Vointa energica a omului nu mai este una singura si absoluta. In puterea imperiala romana este introdus un element deosebit de ceea ce constituia forta imperiala, adica de vointa omului fara constiinta, puterea militara si populara este concentrata intr-o singura persoana, si aceasta fara ca sa fie tinuta in frau de constiinta. Acela slabiciune are doua cauze: diviziunea si incoerenta elementelor – versetul 41 spune ca imparatia va fi impartita, iar versetul 42 ca va fi in parte tare si in parte faramicioasa. Samanta omeneasca, dupa cum gandesc eu, nu este cuprinsa in ceea ce caracterizeaza puterea imperiului, iar aceste doua elemente nu vor forma niciodata un tot. Mi se pare ca aici este desemnat elementul barbar sau teutonic, pentru ca acesta a fost adaugat la ceea ce constituia la inceput imperiul roman. Subimpartirea ne este indicata intr-un mod general in versetul 43.

Apoi, in timpul acestor ultimi imparati, Cel care guverneaza din cer va stabili o imparatie pe care nimic nu o va clatina si care nu va trece in mainile altuia. Aceasta este singura imparatie care va inlocui propriu-zis, din partea lui Dumnezeu, imparatia Babilonului. Dumnezeul cerurilor l-a ridicat pe Nebucadnetar si imparatia lui, i-a dat autoritate, forta si glorie, supunandu-i toti oamenii. Celelalte trei i-au urmat, fara-ndoiala, potrivit vointei Celui care dispune toate, dar nu asa este cazul cu imparatia din versetul 44, unde se spune din nou ca Dumnezeul cerurilor va intemeia o imparatie. Ni se prezinta caracterul celei de-a patra imparatii si cateva trasaturi importante ale istoriei ei. Nu se vorbeste despre existenta celorlalte doua decat pentru a arata ca cea de-a doua este inferioara celei dintai, astfel incat Duhul lui Dumnezeu ne arata intemeierea prin hotarare divina a celei dintai, caracterul celei de-a patra si intemeierea divina a celei de-a cincea si ultima.

Este necesar acum sa remarcam modul in care se va intemeia aceasta ultima imparatie, si anume ca ea este infiintata printr-un act judiciar de distrugere, care face pulbere toata statuia si duce la nimicirea completa si totala, nemairamanand nici o urma din ea (v. 34 - 35). Instrumentul care executa aceasta judecata nu este produs prin intelegere omeneasca, nici nu prin organizare omeneasca, pentru ca piatra s-a desprins fara sa fi intervenit vreo mana de om. Aceasta nu a actionat printr-o influenta morala ca sa schimbe caracterul obiectului asupra careia avea de lucrat, ci a distrus acel obiect prin forta. Dumnezeu intemeiaza aceasta imparatie si ii da aceasta forta. Piatra nu a crescut treptat pentru a inlocui statuia, ci intai a distrus statuia, inainte de a creste. Crescand, ea nu numai ca are din partea lui Dumnezeu drepturi asupra oamenilor, ci este sediul autoritatii universale si umple tot pamantul. Asupra ultimei forma a puterii reprezentate prin statuie cade lovitura distrugatoare a acelei pietre mici, atunci cand imperiul este divizat, fiind in parte tare, in parte slab din cauza componentei picioarelor lui. Putem remarca si ca nu Dumnezeu distruge statuia pentru a infiinta imparatia, ci ca imparatia intemeiata de El loveste picioarele statuii, acesta fiind primul act al imparatiei Lui. Iata istoria generala si exterioara a ceea ce a inlocuit din partea lui Dumnezeu tronul Lui si guvernarea Lui la Ierusalim, care a degenerat treptat in caracterul manifestat public fata de Dumnezeu, si care, in cele din urma, s-a incheiat prin judecat a executata de imparatia intemeiata de Dumnezeu fara pregatiri omenesti, prin imparatia lui Hristos, care, venind asupra ultimei forme a monarhiei care a fost odinioara asezata de Dumnezeu, nimiceste orice urma a existentei ei si umple ea insasi lumea.

Nu am nimic deosebit de spus cu privire la cele patru monarhii: Babilonul, Persia si Grecia sunt numite in carte, fiind cunoscute de pe atunci de iudei, iar romanii sunt introdusi prin numele pe care-l purta teritoriul lor – Chitim, astfel incat primesc fara a pune in discutie interpretarea cu privire la cele patru mari imperii recunoscute in mod obisnuit ca fiind zugravite in aceasta profetie si nu cred ca aceste profetii lasa vreun dubiu in aceasta privinta.

Aceasta comunicare are efectul de a arata ca Dumnezeu este astfel impreuna cu ramasita credincioasa si ca numai acea ramasita are capacitatea de a intelege gandurile Lui, facand ca omul orgolios dintre natiuni sa-L recunoasca pe Dumnezeul iudeilor ca Fiinta suprema in ceruri si pe pamant. Aici ramasita credincioasa este prezentata ca fiind aceea careia Dumnezeu ii descopera gandurile Lui.

Privind acest tablou general vedem ca trasaturile istorice ce caracterizeaza aceste imperii indica starea in care ele cad indepartandu-se de Dumnezeu, si aceasta este valabil in primul rand si in principal pentru Babilon.

În capitolul al treilea ni se prezintă prima caracteristică a omului investit cu puterea imperială, dar a cărui inimă s-a departat de Dumnezeu, și aceasta cu atât mai mult cu cât el are puterea: el vrea să aibă un Dumnezeu al lui, un Dumnezeu care depinde de voința omului, și, în acest caz, de voința detinatorului puterii imperiale. Aceasta este înțelepciunea omenească. Nevoile religioase sunt alimentate în relație cu puterea supremă și influențele religioase se exercită legând împreună pe membrii imperiului în jurul sefului prin legături din cele mai puternice fără să fie nevoie ca autoritatea să se impună, pentru că nevoia religioasă a omului se leagă de voința lui, iar voința lui, fără ca el să-și dea seama, este legată de centrul puterii. Altfel, religia, cea mai puternică motivație a inimii, devine ceva care contribuie la dezbinarea imperiului. Dar voința omului nu poate crea un Dumnezeu adevărat. Ca urmare, Nebucadnetar l-a parasit pe Dumnezeul cel adevărat, deși el însuși recunoscuse că nu există vreun Dumnezeu care să se poată compara cu cel al iudeilor, și și-a făcut un Dumnezeu al lui. Guvernarea națiunilor îl respinge pe Dumnezeul care le-a dat puterea, iar Dumnezeul cel adevărat este recunoscut doar de o ramășită credincioasă și în suferință. Împăratia este idolatră: aceasta este prima trasatură importantă ce caracterizează dominația Babilonului.

Dar fidelitatea care contrariază acest sistem înțelept, care leagă ca mai puternică motivație a tuturor popoarelor de voința conducătorului, făcându-i pe toți cei din jurul împăratului să se închine la ceea ce el le-a pus înainte, este ceva insuportabil pentru o asemenea voință. O asemenea fidelitate afectează motivația principală pentru orice mișcare. Idolul nu este catusi de puțin Dumnezeu, iar omul, indiferent cât de puternic ar fi el, nu poate crea pe Dumnezeu. Omul care are credința își supune împăratului pentru că Dumnezeu este acela care l-a pus împărat, după cum am văzut în capitolele precedente, dar nu își supune dumnezeului fals pe care împăratul îl ridică renegându-l pe Acela care i-a dat autoritatea, pe care cel credincios îl recunoaște. Dar împăratul avea putere și ținea să-și impună voința.

Așa ca Sadrac, Mesac și Abed-Nego au fost aruncați în cuptorul încins. Dar tocmai în suferințele poporului sau Dumnezeu apare ca Dumnezeul cel adevărat. El a îngăduit ca fidelitatea lor să fie pusă la încercare acolo unde era prezent raul pentru că ei să fie împreună cu El bucurându-se de fericire, caracterul și puterea Lui trebuie să se manifeste deplin pe acest pământ, sau, într-un mod și mai minunat, în cer.

Putem remarca faptul că credința și ascultarea sunt la fel de absolute ca voința împăratului: nimic nu este mai frumos și mai calm decât răspunsul celor trei credincioși. Dumnezeu putea să-i scape și i-a scapat, dar, indiferent ce-ar fi fost să fie, ei nu aveau să-L parasească pe Dumnezeu. Cine era Dumnezeul care să-i scape din mâna împăratului? Dumnezeu i-a îngăduit împăratului să facă tot ce putea, iar furia lui oarbă nu a avut alt efect decât acela de a distruge chiar instrumentele răzbunării lui prin aceea că a pregătit un foc foarte puternic pentru acei evrei credincioși. Ei au fost aruncați în foc, astfel ca voința lui aparent s-a împlinit, dar aceasta a făcut să strălucească și mai mult fidelitatea lui Dumnezeu, care a intervenit în mijlocul focului pentru a da mărturie despre interesul pe care-l poartă El pentru fidelitatea slujitorilor Lui. Pentru ei focul a avut doar efectul de a le arde legăturile și ei au ajuns în prezența Celui care are chipul Fiului lui Dumnezeu chiar și în ochii monarhului care li nega atotputernicia. Consecința a fost, pe de-o parte, interdicția ca în întreaga lume cineva să spună ceva împotriva Dumnezeului iudeilor, iar, pe de altă parte, a rezultat glorie pentru ramășita aceluiași popor captiv și slab. Trebuie remarcat că aici ramășita este caracterizată prin fidelitate și ascultare.

Această fidelitate se manifestă prin aceea că nu dorește decât pe Dumnezeul ei și nu face nici un fel de concesii, pentru că a ceda ar însemna a-L renege pe el, pentru că, pentru a-L recunoaște pe Dumnezeul cel adevărat trebuie să-L recunoască numai pe El. Adevărul este doar revelația Lui deplină și credința îl poate recunoaște numai pe El, pentru că a-L pune la același nivel cu minciuna ar însemna să spună că nu este adevărul.

Cu privire la ramășita credincioasă am putut semnală următoarele trei principii:

1. Nu se întinează luând parte la ceea ce oferă lumea, luând din mâncărurile împăratului.
2. Are înțelegerea gândurilor lui Dumnezeu.
3. Este fidelă și refuza în mod categoric să recunoască vreun alt Dumnezeu înafară de al ei, care este cel adevărat.

Primul aspect este comun tuturor, cel de-al doilea este duhul profetic, pentru care Daniel este vasul ales aici, iar cel de-al treilea este partea fiecărui credincios chiar și atunci când nu are duhul profetic. Cu cât credinciosul este mai aproape de puterea lumii, cu atât este mai în pericol să aibă de suferit pentru fidelitatea lui. De remarcat faptul că aici toate se leagă de poziția și privilegiile iudeilor. Remarcați, de asemenea, că Dumnezeu este recunoscut, prin voința și puterea națiunilor, în două feluri și prin mijloace diferite, ambele fiind privilegii ale ramășitei credincioase. Primul din aceste privilegii constă în înțelegerea Yahve prin revelația gândurilor și a planurilor Lui, ceea ce l-a făcut pe cel dintre națiuni să-L recunoască pe Dumnezeul lui Daniel ca fiind Dumnezeul dumnezeilor și Domnul împăraților: aceasta este poziția Lui în raport cu tot ce este înălțat pe pământ. El este suprem în ceruri și pe pământ. Cel de-al doilea din aceste privilegii este acela că Dumnezeu se interesează de sarmăna ramășită a poporului său, având puterea de a o salva din necazul în care puterea răzvrătită și idolatră (și, în consecință, și apostată) o arunca.

Rezultatul este că Dumnezeu este recunoscut, iar credincioșii Lui sunt salvați și sunt înălțați. Primul aspect este mai general și se extinde la națiuni, care sunt recunoscute de Dumnezeu, iar cel de-al doilea are ca efect salvarea acestei ramășite a iudaice.

Instaurarea unității idolatre, de fapt a religiei și orgoliului puterii omenești sunt caracteristicile Babilonului. Aceasta nebunie care nu-L cunoaște pe Dumnezeu umple întreaga perioadă de timp a existenței acestei puteri "șapte vremi". În final, cel dintre națiuni îl recunoaște pe Cel Preainalt, îl laudă și îl binecuvăntează. Acest capitol prezintă deci relațiile cu Dumnezeu ale puterii dintre națiuni și nu numai relațiile cu Dumnezeu și cu poporul evreu.

În capitolul 4 vedem manifestarea mandriei omului în aceea că împăratul s-a glorificat cu lucrarea mâinilor sale, considerând că el era creatorul propriei lui glorii. Aceasta mandrie atrage asupra lui judecata. Detinatorul puterii a fost redus la starea de animal care nu-l cunoaște pe Dumnezeu și nu are înțelegerea omenească. Singurul privilegiu adevărat al omului, prin care el este înălțat, este acela că el poate privi în sus către Dumnezeu și îl poate recunoaște. Altfel, el privește în jos și este degradat pentru că el nu-și este suficient sîși. Dependenta lui constituie gloria lui, aceasta punându-l înaintea lui Dumnezeu și dându-i mijlocul de a-L cunoaște. Înțelegerea lui este asociată cu Dumnezeu și măsura ei și cunoștințele omului sunt de la El. Mandria și independența îl despart pe om de Dumnezeu, omul devenind ca un animal lipsit de înțelegerea adevărată. Aceasta stare este zugrăvită prin monarhiile despre care vorbește profetul, care sunt văzute ca un ansamblu

inaintea lui Dumnezeu, fiind reprezentate prin capul pus de Dumnezeu – Nebucadnetar.

Sapte timpuri sau ani trec peste capul lui Nebucadnetar lipsit de inteligenta. El se inaltase si a fost coborat. Timpul natiunilor este caracterizat prin absenta oricarei inteligente care vede puterea guvernamentala in relatie cu Dumnezeu. Facerea idolilor, construirea Babilonului si necunoasterea lui Dumnezeu sunt caracteristicile morale ale puterii pe care Dumnezeu a ridicat-o in locul tronului Sau de la Ierusalim. Iata care este capacitatea morala a omului caruia i s-a incredintat puterea.

Dar scena se incheie cu marturia data despre gloria Dumnezeului Prainalt, a imparatului cerurilor. Imparatul a recunoscut maretia Lui si L-a binecuvantat dupa ce judecata asupra lui a luat sfarsit. El L-a recunoscut ca fiind acela care traieste etern, care inalta pe cine vrea si coboara pe cine vrea, facand ceea ce doreste atat in cer cat si pe pamant si ca toti oamenii sunt deserti inaintea maretiei si puterii Lui. Aici nu salvarea celor credinciosi are acest efect ci judecata care a venit chiar asupra celor dintre natiuni si i-a facut sa inteleaga lucruri cu privire la Yahve, si aceasta in relatie cu marturia incredintata poporului iudeu prin duhul profetic care se gasea din partea lui Dumnezeu in ramasita acelui popor. Imparatul si-a ridicat ochii spre cer in loc sa mai fie animalul cu privirea spre pamant, a devenit inteligent si supus si a ajuns sa fie bucuros sa-L binecuvanteze pe Dumnezeul Preainalt. Putem remarca acest nume “Cel Preainalt”. Este numele care l-a fost dat lui Yahve in timpul intrevederii dintre Melhisedec si Avraam, la care Melhisedec a adaugat “Stapanul cerurilor si al pamantului”. Dumnezeu va lua acest caracter atunci cand va reuni toate lucrurile in Hristos, cele care sunt in ceruri si cele de pe pamant si Hristos va fi adevaratul Melhisedec. Cei dintre natiuni vor fi in totul supusi lui Dumnezeu. Aceasta va fi restabilirea lucrurilor, despre care au vorbit profetii.

Mai raman de facut inca niste remarci asupra unor detalii. Judecata urmata de eliberare are acest efect. Putem remarca semnificatia clara a simbolului copacului cel mare – un om puternic pe pamant, capabil sa-i ia pe altii sub protectia lui. In acest caz este unul care este in pozitia cea mai inalta pe care o poate avea un om. Pasarile cerului isi faceau cuib acolo, ceea ce ne spune ca tot felul de persoane cauta adapost si protectie acolo. Aflam apoi ca Dumnezeu ia cunostinta de principiile calauzitoare pentru guvernele de pe pamant, privite ca detinatorii puterii pe care El le-a incredintat-o. Aici nu este ca in Israel, unde era tronul Lui pe pamant, ci Dumnezeu vegheaza asupra tuturor lucrurilor si judeca puterea careia El i-a dat autoritate. El nu guverneaza in mod direct, dar il trage la raspundere pe cel caruia i-a incredintat guvernarea, pentru ca acesta sa recunoasca autoritatea lui Dumnezeu ca fiind suprema in aceasta lume.

Cu privire la utilizarea cuvintului “vegheator” nu consider ca intelegerea cu privire la cel care a vestit hotararea judecatii merge mai departe decat starea religioasa a lui Nebucadnetar, dar Daniel atribuie aceasta Celui Preainalt. Faptul ca ingerii sunt instrumente inteligente si ca lor le-a fost incredintata intr-un fel administrarea este ceva care nu prezinta nici un fel de dificultati si despre aceasta ne spune Epistola catre evrei si alte pasaje, dar lumea care va veni nu le va fi supusa ingerilor.

In versetul 27 vedem ca Daniel l-a attentionat pe Nebucadnetar cu privire la responsabilitatea care apasa asupra lui si l-a indemnat sa-si schimbe purtarea.

Putem remarca, de asemenea, ca aici Nebucadnetar lI recunoaste pe Imparatul cerurilor, pentru ca aceasta era in mod necesar pozitia Lui. Dumnezeul pamantului isi avea tronul la Ierusalim, dar Nebucadnetar nu avea nimic a face cu aceea. Daniel nu prezinta niciodata tronul de la Ierusalim, nici sub aspect moral, nici in mod profetic, iar profetiile lui sunt inainte de a ajunge la aceasta. Daniel era captiv in mainile natiunilor, si, in aceasta pozitie, fiindu-l credincios lui Dumnezeu, da invataturi despre El, dar Dumnezeu nu putea fi atunci pentru el Dumnezeul intregului pamant. El este Dumnezeul cerurilor, suprem peste toate si in orice loc, care dispune totul in ceruri si pe pamant, dar care inca nu guverneaza pe pamant ca imparat al pamantului, ci, dimpotriva, El renuntase la putere si i-o incredintase lui Nebucadnetar atunci cand se retrasese in fata nelegiurii poporului sau pamantesc pentru a se inchide in puterea Lui suprema si imuabila, ale carei efecte se vor arata mai tarziu, dar prin care El conduce deja lucrurile desi este ascuns de ochii oamenilor.

Cititorul este posibil ca sa se astepte la mai multe detalii, iar aceste detalii se vor gasi mai ales in comunicările facute direct lui Daniel, dar daca si-a insusit temeinic principiile pe care le-am constatat (scopul principal al acestor capitole fiind acela de a ne prezenta aceste principii), va avea elementele cele mai importante pentru a intelege toate profetiile acestei carti, iar fara aceste principii nu va putea intelege bine semnificatia revelatiilor din aceasta carte. Sa ne amintim ca suntem in pozitia iudeilor aflati in captivitate printre natiuni, avand intelegerea cailor lui Dumnezeu cu privire la ei si judecata pe care a adus-o pentru ceea ce fusesera ei in timpul cat puterea le fusese incredintata lor.

In capitolul 5, nelegiuirea capeteniei peste dintre natiuni inaintea lui Dumnezeu ajunge la culme si ia caracterul de obraznicie si dispret, acestea fiind doar eforturile pe care slabiciunea le face pentru a se ascunde. In toiul orgiilor, la un mare banchet cu concubinele si curtenii lui, Belsatar a cerut sa i se aduca la ospat vasele de la templul lui Dumnezeu, pe care Nebucadnetar le adusese de la Ierusalim, si a laudat dumnezeii de aur si de argint, de piatra si de lemn. Nebunia imparatului a pus pe falsii dumnezei alaturi de Yahve, Dumnezeul lui Israel, fapt pentru care Yahve a lamurit lucrurile chiar in acea noapte prin distrugerea imparatului cu toata gloria lui. Daniel a interpretat avertismentul pe care Dumnezeu i-l daduse lui Belsatar, dar, desi supus imparatului, el nu a avut fata de el acel respect ca fata de Nebucadnetar pentru ca Belsatar se asezase in pozitia de vrajmas batjocoritor al lui Yahve, astfel incat Daniel i-a raspuns potrivit cu revelatia pe care i-a dat-o Dumnezeu despre jucata lui si dupa manifestarea fastuoasa a nelegiurii imparatului, care-si glorifica dumnezeii lui si lI insulta pe Yahve. Avertismentul nu mai avea scopul de a corecta si nu mai lasa loc pentru pocainta, ci anunta judecata si acel anunt era suficient pentru a pune capat obrazniciei imparatului neevlavios, pentru ca imparatul nu luase aminte la avertismentele pe care le furniza in istoria lui Nebucadnetar. Aceasta relatare ne prezinta caracterul ultimei faze a nelegiurii puterii suverane a natiunilor impotriva Dumnezeului lui Israel si judecata care a venit in urma acesteia asupra imparatiei al carei cap era Babilonul, care i-a imprimat caracterul lui. Pentru ca, oricat este de rabdator Dumnezeu, caile sale fata de imparatiile natiunilor ca putere careia El i-a dat autoritate in lume, realitatea este ca pentru acele imperii totul era pierdut inca din vremea Babilonului.

Vedem si alta forma de neleguire inafara de cea a Babilonului. Personal, Cyrus avea ganduri bune, iar Dumnezeu, care ii le daduse acele ganduri, s-a folosit de el pentru restabilirea temporara a poporului sau, pentru ca Mesia sa li se poata prezenta, aceea fiind ultima incercare la care a fost supus poporul lui cel ales. Nu Cyrus este, in capitolul 6, instrumentul nelegiurii care cauta sa-l distruga pe Daniel, al vointei omenesti care nu poate niciodata suporta fidelitatea fata de Dumnezeu. Aici nu este vorba de idolatrie, nici nu sunt insulte aduse lui Yahve, ci intervine inaltarea omului care doreste sa excluda complet orice idee de Dumnezeu. Omul nu vrea nici un Dumnezeu. Aceasta este una din trasaturile fundamentale ale inimii omului: el vrea, in general, doreste in general un dumnezeu care sa-l ajute sa-si satisfaca poftele si patimile, un dumnezeu convenabil pentru unitatea imperiului lui si care sa-i consolideze puterea. Partea religioasa a firii lui se multumeste cu

asemenea dumnezei si li se inchina cu placere, desi cel care stabileste suveranitatea lor face aceasta numai din motive politice. Sarmana lume! Dumnezeu cel adevarat nu ajunge la constiinta ei si nu se potriveste cu poftetele ei. Vrajmasul sufletelor noastre se bucura ca poate exploata acest fel de religiozitate al firii noastre. Falsa religie prezinta dumnezei care raspund dorintelor inimii naturale, oricare ar fi ele, dar care nu cheama niciodata la comuniune si nu au nici un efect asupra constiintei. Ea poate impune ceremonii si randuieli, pentru ca oamenii tin sa aiba asemenea lucruri, dar nu poate pune o constiinta trezita in relatie cu Dumnezeu. In sfera de influenta a religiei false intra dorintele si temerile omului i ea nu produce nimic in inima omului decat in masura in care sunt la lucru bucuriile si temerile firesti.

Dar, pe de alta parte, orgoliul omului capata trasaturi care schimba totul in aceasta privinta: omul doreste sa fie el Dumnezeu si sa dispuna de toate dupa voia lui, nesuferind si excluzand orice rivalitate, dorind sa aiba o superioritate incontestabila, astfel incat, daca Dumnezeu exista, aceasta este insuportabil pentru omul care vrea ca el sa fie totul. Atunci omul trebuie sa se debaraseze de Dumnezeu. Si vrajmasii credinciosilor se folosesc de asemenea inclinatiei. Cruzimea nu este mai putin inventiva, numai ca, lingusind puterea, ea nu pare a invinui decat ceea ce nu se supune si nesocoteste cuvantul autoritatii.

Din vreme ce era in razboi cu Dumnezeu insusi, problemele cu oamenii sunt tratate cu dispret si fara patima fata de ei. Patima se leaga in mai putin mandrie si mai mult de vointa omului, omul devenind robul celor care ii aduc tribut de lingusire. Vointa lui este ceea ce-l stapaneste. In acest caz, inselat de vanitatea lui, imparatul s-a vazut constrans de legile care erau facute aparent pentru a da vointei si intelepciunii lui caracterul imuabil pe care il au numai hotararile lui Dumnezeu. Daniel a fost aruncat in groapa cu lei, iar Dumnezeu l-a pazit. Asa va pazi El ramasita lui Israel la sfarsitul vremurilor. Judecata pe care vrajmasii lui Israel a vrut s-o faca sa cada asupra credinciosilor din acest popor se va executa asupra lor si efectul judecatii va fi mai mare pentru ei decat pentru ceilalti. Nebucadnetar interzisese sa se spuna ceva de rau despre Dumnezeul lui Israel si a vorbit bine despre imparatul cerurilor care il smerise, dar Darius a poruncit ca peste tot sa fie recunoscut Dumnezeul lui Daniel si al lui Israel ca singurul Dumnezeu viu, a carui imparatie nu se va clatina si care chiar l-a salvat pe cel care se incredea in El. Istoric, s-ar parea ca Darius avea sentimente de respect fata de Dumnezeu si fata de evlavia lui Daniel. Nu era Dumnezeul lui, ci era Dumnezeul lui Daniel, insa El respecta si, de asemenea, El numea Dumezeul cel viu. In fine, idolatria, neevlavia si mandria care se inalta mai presus de orice, iata ce caracterizeaza marile imperii prezentate in cartea lui Daniel, si acestea atrag judecata, iar efectul judecatii este acela ca Dumnezeul iudeilor este recunoscut ca fiind Dumnezeul cel viu care salveaza, Cel Preainalt care domina imparatia oamenilor. Aceleasi trasaturi vor caracteriza si zilele din urma. Cu aceasta se incheie prima parte a acestei carti.

Ajungem acum la comunicari facute direct lui Daniel: ele cuprind nu numai principii generale ci si detalii cu privire la poporul lui Dumnezeu si la natiunile care-l asupresc, detalii istorice prezentate in avans prin profetie.

Marele scop al capitolului 7 este acela de a prezenta istoria celei de-a patra fiare sau a ultimei forme a imparatiei natiunilor care a inceput la Babilon, a marii puteri din occident in care trebuie sa se dezvolte tot ceea ce va deveni fata de Dumnezeu si de cei credinciosi omul posedand puterea. Si toate acestea sunt date in interpretare in relatie cu sfintii. Dar, pentru a introduce aceasta fiara occidentala, ne este prezentat pe scurt ceea ce a precedat-o. Patru fiare au iesit din mare, adica din mijlocul multimii popoarelor. Aceste puteri nu sunt privite aici ca fiind puse de Dumnezeu, ci din punct de vedere pur istoric. Am vazut imparatia pusa asezata de Dumnezeu in persoana lui Nebucadnetar, dar aici, desi orice putere care exista a fost asezata de Dumnezeu, puterile nu sunt privite sub aspectul originii lor, ci este prezentata istoria lor. Profetul le vede intai pe toate iesind pe rand din masa agitata a popoarelor. Aceasta parte prezinta trasaturile lor caracteristice si nu da date. Versetul al patrulea ne prezinta Babilonul intai puternic apoi coborat si supus, trup de leu avand aripi de vultur. Ceea ce era cel mai energic si nobil, omeneste vorbind, avand putere, ceea ce plana deasupra natiunilor in zborul cel mai rapid si mai inalt, caracterizeaza aceasta prima manifestare spectaculoasa a spiritului omenesc, careia vointa divina i-a incredintat dominatia mondiala. Babilonul a pierdut aceasta pozitie. Cea de-a doua fiara manca multa carne, dar nu avea nici energia si nici zborul rapid al celei dintai, si a cucerit alte imperii in loc sa-si creeze propria imparatie. Avand la inceput o putere dubla, ea s-a ridicat mai mult pe o parte decat pe cealalta. Ea era feroce, dar greoaie in comparatie cu prima fiara: acesta era imperiul Medo-Persan. Capitolul spune putine despre cea de-a treia fiara. Ea este caracterizata de usurinta si rapiditate, apoi i s-a dat putere: acesta a fost imperiul lui Alexandru. Pentru cea de-a patra fiara avem o viziune deosebita.

Este bine sa remarcam, in trecut, faptul ca acest capitol se imparte in patru parti deosebite: cele trei viziuni si interpretarea pe care a primit-o profetul pentru ceea ce a vazut. Prima viziune cuprinde cele patru fiare prezentate impreuna si o prezentare scurta a caracteristicilor primelor trei fiare, cea de-a doua viziune prezinta a patra fiara mult mai in detaliu, iar cea de-a treia sosirea celui care semana cu un fiu al omului inaintea celui batran de zile. Aceste parti incep respectiv la versetele 1, 7 si 13, dupa care, de la versetul 15 pana la sfarsitul capitolului urmeaza interpretarea.

Caracteristicile celei de-a patra fiare ne sunt prezentate clar. Ea este extrem de puternica, devoreaza si farama totul si calca in picioare tot ce mai ramane. Ea nu are acelasi caracter ca monarhiile precedente. Ea are zece coarne, adica forta ei se imparte in zece puteri distincte. Forta si rapiditatea ei nu cruta nimic si nu respecta nimic; ea pune stapanire pe tot si calca in picioare fara probleme de constiinta: iata ce caracterizeaza sub aspect moral cea de-a patra fiara. Iar ca forma ea se deosebeste prin aceea ca este impartita in zece regate. De asemenea, ea nu mai are acea simplitate de fond a celorlalte imparatii. Dar aceasta nu este tot, ci mai este inca un element deosebit care a atras atentia profetului: privind coarnele el a vazut cum a iesit inca un corm mic si dinaintea lui au cazut trei dintre coarnele care existau anterior. Acel corn avea perspicacitatea si inteligenta omului si manifesta pretentii enorme: iata caracterul lui. O putere se ridica din mijlocul celor zece si rastoarna trei dintre ele. Acea putere este clarvazatoare si are o inteligenta patrunzatoare si nu numai ca are forta, ci are si ganduri si planuri pe langa cele legate de ambitia de a guverna, planuri ce tin de morala si de cunostinte si ridica pretentii pline de mandrie si de indrazneala. Acea fiara are o trasatura de inteligenta morala si sistematica (inspre rau) si nu numai puterea de cuceritor. Acel corn avea ochi de om.

Apoi au fost puse tronuri si cel batran de zile s-a asezat. Este o sedinta de judecata la tronul de judecata al lui Yahve. Nu se spune unde, dar vedem efectul asupra pamantului. Cuvintele rostite de cornul cel mic sunt cauza pentru executarea judecatii asupra fiarei, care a fost distrusa si al carei trup a fost ars in foc. In ceea ce priveste celelalte fiare, vedem ca stapanirea le-a fost luata, dar ele au continuat sa traiasca. Insa cea de-a patra fiara isi pierde viata odata cu imparatia. Scena judecatii face parte din viziunea cu cea de-a patra fiara si se leaga in special de aceasta.

Apoi, de la versetul 13 avem o noua viziune: cineva care semana cu un fiu al omului a fost adus inaintea Celui batran de zile si a primit imparatia si dominatia universala. Este dominatia pe care Yahve i-a incredintat-o omului in persoana lui Hristos, aceasta inlocuind imparatia fiarei. Fiti atenti ca aici nu este vorba despre executarea judecatii, ci de primirea imparatiei pe pamant, pentru ca aici este vorba de guvernarea pamantului.

Interpretare este alcatuita din doua parti: o parte generala (v. 17-18) si una detaliata cu privire la cea de-a patra fiara (v. 19-28). Partea generala declara ca acele patru fiare reprezinta patru imparati sau imperii care se ridica de pe pamant, dar sfintii din locurile preainalte vor lua imparatia pentru totdeauna. Iata cele doua lucruri principale ce reies din aceasta istorie: imparatia pamanteasca si cea a sfintilor si cea a sfintilor din locurile preainalte, prima dintre acestea fiind compusa din patru monarhii. Apoi urmeaza detaliile despre cea de-a patra. In interpretare putem remarca un element care face ca lucrurile sa fie extrem de interesante, element care nu era in viziune, si anume lucrurile privitoare la sfinti, lucruri pe care, atunci cand i-a prezentat profetului sensul viziunii, Dumnezeu nu se putea sa le omita. Versetul 18 ni-i prezinta pe sfinti in contrast cu imparatiile pamantului. In viziune imperiile sunt prezentate sub aspectul public sau exterior, iar, in interpretare, Duhul lui Dumnezeu ne arata ceea ce facea comportamentul sa prezinte interes chiar si pentru inima lui Dumnezeu, care a dorit sa dea marturie despre inaintea profetului interesul Lui. Sfintii sunt prezentati imediat, dar in suferinta (v. 21). Iata ceea ce caracterizeaza mai inainte de toate acel corn mic in ceea ce priveste caile lui.

Dar se cere sa remarcam mai multe lucruri cu privire la versetele 21 si 22. Cornul cel mic nu numai ca face razboi impotriva sfintilor ci ii si invinge pana la o vreme, adica pana la venirea Celui Batran de zile. Vedem aici cateva lucruri mult mai precise decat ideea generala despre judecata care trebuie sa-l loveasca pe cel mai indraznet dintre oameni. Ne ocupam nu cu istoria publica si principiile generale ci cu explicatiile furnizate sfintilor prin profet. Venirea Celui Batran de zile pune capat puterii cornului cel mic asupra sfintilor. Din aceasta mare schimbare prin interventia lui Dumnezeu rezulta si alte evenimente: 1° judecata le este incredintata sfintilor din locurile preainalte, si 2° sfintii iau imparatia. De remarcat aici desemnarea speciala a locurilor inalte. Cornul cel mic persecuta sfintii pe pamant si are succes pana la venirea Celui Batran de zile, dar sfintilor din locurile preainalte le este incredintata judecata. "Nu stiti ca sfintii cor judeca lumea?" spune apostolul (1 Cor. 6.2).

Cititorul nu trebuie sa mearga dincolo de ceea ce este scris si aici nun este vorba despre Biserica, idee care nu se gaseste in aceste pasaje, ci este vorba despre sfintii care sunt asociati cu numele Dumnezeului suveran in cer in acel timp cand pamantul este in mainile celor care nu-L recunosc si guvernarea Lui nu se exercita, adica nu este caracterizata de aceea ca protejeaza de suferintele cauzate de cei rai. Aceasta se aplica, in principiu, in toate timpurile de la cadere pana la venirea Celui Batran de zile. Dar este o perioada caracterizata in mod deosebit prin acest duh de razvratire al puterii cornului cel mic. Si aici mai este mentionata inca o categorie de persoane: poporul sfintilor din locurile preainalte, carora li se da imparatia, dar, in cazul acestora, Duhul nu spune despre judecata.

In versetul 22, cand este vorba despre imparatie, nu se spune despre sfintii din locurile preainalte, ci numai ca "sfintii au luat in stapanire imparatia", astfel incat vedem cum puterea cornului cel mic, care s-a ridicat impotriva sfintilor si i-a invins, isi afla sfarsitul prin venirea Celui Batran de zile, pamantul fiind scena pentru acest eveniment. Aceasta venire este insotita de alte doua lucruri care schimba aspectul lumii, unul fiind ca judecata le este incredintata sfintilor ceresti, iar celalalt, mai general, ca sfintii de pe pamant vor participa la aceasta guvernare, fara a exclude partea celor din locurile preainalte.

In versetul 23 incep detaliile istorice cu privire la cornul cel mic. Este scos in evidenta caracterul general al celei de-a patra fiare: ea devoreaza subjugata si farama totul. Nu numai ca este un imperiu consolidat si avand o anumita intindere, ci imparatia isi extinde ravagiile, ca de drept, asupra intregului pamant, dupa care, din acest imperiu ies zece regate care impart puterea lui. Acesta este caracterul exterior si general, dar a aparut o alta putere cand cele zece existau, si ea a avut un caracter diferit si a subjugat alte trei. Acest corn vorbeste impotriva Celui Preainalt si se ridica impotriva Lui, si, in rautatea lui, ii distruge pe sfintii ale caror inimi sunt legate de Dumnezeu cerurilor si care recunosc numele si autoritatea Lui pe pamant. El vrea sa desfiinteze sarbatorile religioase si legea si i se dau trei ani si jumatate sa domine. Prin acest ultim recunoastem in mod clar pe asupritorul iudeilor, tot sistemul lor fiindu-i dat in maini. Aceste trei caracteristici sunt destul de clare: el se ridica impotriva Celui Preainalt, ii persecuta pe cei care Il recunosc pe Dumnezeu cerurilor si ale caror inimi se inalta spre el (comparati cu Ps. 11.4) si sterge de pe pamant orice urma publica a religiei.

Putem remarca faptul ca aici nu este delco vorba despre Biserica, ci sunt folosite doar expresii foarte generale, care se aplica in principiu la orice sfant de pe pamant. Este bine de remarcat ca nu sfintii, asa cum s-ar presupune, sunt dati in mainile cornului cel mic, ci formele religiei iudaice. Dumnezeu poate permite si chiar poate dori, spre binele sfintilor, ca ei sa suferi persecutie, dar el nu ii da pe sfinti in mainile vrajmasilor lor: nu ar putea face aceasta, nici nu i-ar putea parasi pe ai sai. Intr-un cuvant, oricare ar fi principiile generale care se pot aplica de-a lungul secolelor, aceasta profetie, ca revelatie propriu-zisa si exacta, se raporteaza, ca si intreaga carte, la pamant - iar Biserica nu de pe pamant - si la iudei, fata de care Dumnezeu exercita judecata pe pamant.

Gasim in mod clar aceste trei trasaturi: inaltarea cornului cel mic impotriva Celui Preainalt, cuvintele lui aratand mandria care l se impotriveste Lui; toti sfintii care, prin duhul, se ridica deasupra pamantului, Il recunosc pe Dumnezeu Cel Preainalt din ceruri, asteapta eliberarea prin mana Lui si se adapostesc din toata inima alaturi de El atunci cand pamantul este lasat in mainile celor rai; toti cei care dau astfel prin fapte o marturie impotriva omului care-si aroga toate drepturile pe pamant si nu vrea sa stie despre cer, sunt persecutati ; in fine, cel rau desfiinteaza sarbatorile obisnuite ale iudeilor si randuiriile stabilite pentru ei, si, in tirania lui, care nu admite nimic sa-i stea in cale, sterge orice urma am acelor randuiri, care, desi sunt fara nici un efect atunci cand sunt tinute in necredinta, dau totusi marturie despre un Dumnezeu al intregului pamant. Dar vine judecata si se aseaza pentru a lua cunostinta de tot orgoliul, iar stapanirea cornului cel mic ia sfarsit si este distrusa. Putem remarca aici faptul ca acel corn mic avea mania puterii supreme si ca este nimicit stapanirea lui.

Apoi imparatia si stapanirea cerurilor sunt incredintate poporului din locurile preainalte. Mi se pare ca semnificatia acestor expresii, a caror forma este speciala, este totusi destul de evidenta. Dumnezeu suveran domneste, dar El domneste in raport cu sistemul pe care il face cunoscut, ca "cerurile domnesc", dupa cum se spune despre aceasta in cazul lui Nebucadnetar. Omul pamantesc a dorit sa domneasca si sa sfideze cerul sustragand pamantul de sub guvernarea Celui care locuieste sus, sa stapaneasca pamantul independent de El. Iar judecata demonstreaza nebunia omului. Suveranul domneste pentru totdeauna; sfintii care L-au recunoscut sunt cei care judeca si au gloria, si poporul de pe pamant care se bazeaza pe El este poporul suprem si dominator: sunt evreii, dar, in definitiv, Dumnezeu este Cel care domneste.

Doua cuvinte sunt traduse prin "Cel Preainalt" si locurile "preainalte". Sunt inclinat sa cred ca acest cuvint corespunde expresiei "locurile ceresti", unde semnificatia este mult mai larga, din vreme ce aici este vorba numai de guvernare, iar acolo este vorba despre ceea ce tine de sfera cereasca si de ceea ce se afla acolo. Aceasta deosebire ne ajuta sa intelegem diferenta dintre Biserica sau crestini si sfintii din locurile preainalte din capitolul 7 din Daniel. In cazul crestinilor este vorba despre persoane care se bucura, cel putin in duh, den binecuvantarile locurilor ceresti, care sunt asezati acolo in Hristos si sunt in lupta impotriva rautatilor pe care le intalnesc acolo. Aici, dimpotriva, este vorba despre guvernare care apartine de drept Celui care domneste in ceruri, in prezenta unei puteri care Il neaga si se ridica impotriva Lui, urmarind sa nu recunoasca pe pamant nimic inafara de propria ei autoritate. Sensul profetiei este clar si usor de inteles: a recunoaste drepturile guvernarii din ceruri si a fi asezat in locurile ceresti pentru a te bucura de binecuvantarile proprii acelor locuri sunt doua lucruri deosebite. Fiecare lucru isi are locul lui in gandurile lui Dumnezeu, unde este ordine perfecta. In rezumat, in afara sistemului celor patru fiare, vedem ca puterea occidentului este impartita in zece si cornul cel mic, care a doborat alte trei coarne, care ajunge in final sa aiba dominatia si se ridica impotriva Dumnezeului cerurilor, ii persecuta pe sfinti si ii invinge, distrugandu-i prin persecutie pe aceia care se identifica cu Dumnezeul cerurilor, desfiinteaza toate randuielile iudaice, si, in final, este distrus si el. Aceasta desfiintare a sistemului iudaic dureaza trei ani si jumatate sau 1260 de zile, perioada care se aplica numai pentru acest ultim aspect. In rest, toate celelalte sunt caracteristici care nu au nimic cronologic.

Guvernarea pe pamant, care odinioara ii fusese incredintata lui Nebucadnetar, nu mai este restabilita cum era inainte, printr-un tron pamantesc asezat la Ierusalim. Intre timp, in prezenta puterii razvratite impotriva Celui Preainalt, sfintii au un caracter ce rezulta din faptul ca ei privesc catre cer si catre Cel care domneste acolo - Dumnezeu, care, in ceea ce priveste guvernarea Lui pe pamant, ia numele de Dumnezeul cerurilor (Daniel 2.37), pozitie de inteles avand in vedere faptul ca El a parasit Ierusalimul.

Sfintii locurilor preainalte vor lua imparatia, dar, dupa judecata asupra cornului razvratit, poporul pamantesc reintra in stapanirea a ceea ce este sub ceruri, dar aceasta are loc in dependenta de cei care sunt asezati in ceruri.

Avem deja trei elemente clare si importante ale cailor lui Dumnezeu: tronul pamantesc de la Ierusalim a fost lasat in parasire. Tronul natiunilor stabilit prin autoritatea Dumnezeului cerurilor; razvratirea acestei ultime puteri, adica a natiunilor, impotriva Celui care i-a incredintat autoritatea. Sfintii se deosebesc prin aceea ca ei Il recunosc pe Acela pe care puterea pamanteasca il reneaga: ei tin de cer, unde este in prezent tronul lui Dumnezeu, pentru ca el nu-si mai are tronul la Ierusalim. Urmeaza apoi judecata executata impotriva puterii razvratite. Aceasta judecata le este data sfintilor locurilor preainalte, iar poporul pamantesc este restabilit in imparatie sub dominatia cerurilor si in relatie cu cerurile. Este stapanirea lui Dumnezeu care nu va trece. In relatie cu aceasta este caracterul Celui care, prin excelenta, primeste imparatia. Nu este Mesia recunoscut ca imparat in Sion, ci cineva cu infatisare de Fiu al omului, titlu cu o semnificatie mult mai inalta si mai cuprinzatoare. Aceasta este schimbarea care are loc la trecerea de la Psalmul 2 la Psalmul 8. Mesia nu numai ca ia acel caracter de Fiu al omului, ci, cand se implinesc lucrurile, vedem ca insusi Cel Batran de zile vine si pune capat puterii care-i chinuia pe sfinti si ca Hristos (dupa cum o arata din plin Psalmii si evangheliile) este Yahve.

Acesta este in mare tabloul guvernarii omului, care la sfarsit se arata complet dezvoltat in toate caracteristicile lui, si al desfiintarii ei prin judecata lui Dumnezeu, care ii aseaza pe cei credinciosi in pozitii de autoritate, iar deasupra tuturor este insusi Fiul omului si poporul Lui de pe pamant. Sfintii locurilor preainalte vor fi deci cei care, atunci cand Adunarea - care nu este mentionata aici - va fi fost ridicata de pe pamant, vor privi spre cer recunoscand ca puterea se afla acolo, si care, daca sunt ucisi de o putere razvratita, isi au locul lor sus. Pe acestia ii regasim in apocalipsa, mai ales in capitolul 20, si acolo sunt doua categorii: poporul sfintilor si ramasita crutata de pe pamant.

Capitolul 8 prezinta detalii privind evenimentele care se implinesc in alta parte, si anume in Iudeea, evenimente care ii privesc pe iudei. Cele doua imperii, ale Persiei si Greciei, sau cele din orient care i-au urmat Babilonului, sub care are loc profetia, nu sunt mentionate decat pentru a desemna locurile unde trebuie sa se petreaca evenimentele si pentru prezentarea lor in ordinea lor istorica. Imperiul Persan este rasturnat de imparatul grec, al carui imperiu este apoi inlocuit de patru monarhii, din una din acestea ridicandu-se o putere care constituie subiectul principal al profetiei.

In interpretare avem o declaratie clara ca acele evenimente vor avea loc cand va fi atinsa culmea indignarii. Este vorba despre indignarea impotriva lui Israel - cap. 11.36 din aceasta carte -, perioada de indignare despre care ne spune Isaia 10.25, indignarea incheindu-se cu distrugerea asirianului, care este prin excelenta instrumentul prin care s-a manifestat indignarea (Isaia 10.5). Toate aceste pasaje arata, cand studiem in mod special contextele lor, ca evenimentele indicate de aceste profetii se vor implini in zilele de la urma. Acela va fi timpul necazului lui Iacov, dar el va fi salvat. Domnul Insusi face aluzie la aceasta perioada (Matei 24), invitandu-i pe ucenici sa fie atenti la ceea ce spune Daniel (comparati aceste cuvinte cu Dan. 12.1, 7, 11). Mi se pare ca profetia in sine nu se refera atat de absolut la zilele din urma cat interpretarea care ne este data. Ceea ce ni se semnaleaza in aceasta profetie nu este sfarsitul definitiv al indignarii, ci faptul ca un corn mic se ridica din unul din cele patru regate care au urmat dupa imperiul lui Alexandru. Scopul principal al Duhului este acela de a descoperi ceea ce se va intampla in zilele din urma (v. 17).

Sa cercetam trasaturile principale ale cornului cel mic. Puterea desemnata prin "cornul cel mic" se extinde teritorial rasarit, spre sud si spre "frumusetea pamantului", adica spre Ierusalim sau Sion. Acest corn se ridica impotriva ostirii cerurilor si arunca la pamant o parte din ele, ca si o parte a stelelor, si le calca in picioare.

Care sunt personajele desemnate prin aceasta imagine simbolica - ostirea cerurilor si stelele? Sa ne amintim ca este vorba despre sistemul iudaic. Odata ce ne-am insusit aceasta, aplicatia nu mai este dificila: este vorba despre aceia care, prin marturisirea lor, sunt in jurul tronului lui Dumnezeu, in special de cei mai de seama dintre ei. Nu este vorba despre cei credinciosi, din capitolul 7. Expresia "ostirea cerului" descrie pozitie si nu intr-o stare morala. Comparati cu v. 24, dar acest pasaj presupune ca iudeii au din nou aceasta pozitie inaintea lui Dumnezeu, chiar daca aceasta va fi pentru judecata. Aceasta inseamna ca ei sunt din nou inaintea lui Dumnezeu ca fiind in relatie cu El, ca un obiect de care se ocupa El, ca un popor sub responsabilitate in vederea vechilor lor relatii cu El, desi natiunile mai au inca puterea. Iar, daca starea lor nu se potriveste cu pozitia pe care ei o iau din nou fata de El, prin chiar acel fapt, ei sunt obiectele pedepselor lui Dumnezeu.

Aici mai trebuie sa remarcam faptul ca ne este semnalata nelegiuirea (nu uraciunea asezata de cineva, ci calcarea de lege), care este cauza pustiirii si care, in interpretare, vine in momentul culminant.

Acest corn este instrumentul folosit pentru pedepsirea iudeilor reintrati, in ceea ce priveste marturia, in relatie cu Yahve si reveniti in tara lor, care pretind a avea caracterul de popor al Lui, dar care merg cat se poate de departe cu nelegiuirea impotriva Lui. Cornul ii distruge complet pe unii dintre ei, dar aceasta nu este totul, ci el (pentru ca aici cuvantul nu mai este in acord cu cuvantul corn, probabil pentru a-l desemna in mod personal pe acel rege) se ridica pana la capetenia ostirii mergand cu pretentiile pana la a se ridica impotriva lui si inaltandu-se pana la a actiona impotriva lui Hristos in caracterul Lui de capetenie a lui Israel, impotriva Judecatorului care vine, a Capeteniei lui Israel care este Yahve Insusi, pentru ca am vazut ca a venit Cel Batran de zile. Aici, totusi totul este privit din punct de vedere iudaic. El este capetenia lui Israel. Si vedem ca este vorba despre Yahve, pentru ca jertfa lui este curmata si sanctuarul Lui este rasturnat, dar El este prezentat ca fiind capetenia ostirii. Jertfa necurmata este intrerupta de acela. Este oprita inchinarea iudaica adusa lui Yahve, sanctuarul Lui este rasturnat si, din cauza nelegiuirilor, este randuit un timp de necaz pentru jertfa necurmata (asa inteleg acest verset). In final, cornul cel mic (pentru ca aici forma cuvantului se raporteaza din nou la corn) rastoarna adevarul, face fapte mari are reusite.

Durata intregii viziuni in relatie in special cu nelegiuirea care constituie cauza, si probabil, putem spune, inclusiv durata nelegiurii care aduce pustiirea, intr-un cuvant, intreaga scena a nelegiurii si a pustiirii care a venit ca urmare, astfel incat sanctuarul si ostirea sunt calcate in picioare, este de 2300 de seri si dimineti.

In versetul 19 vedem ca interpretarea priveste timpul de la sfarsit, indicatie foarte importanta pentru intelegerea pasajului. Si iata ce trebuie sa se intample la sfarsitul indignarii (impotriva lui Israel), in final, cand nelegiuirea iudeilor va fi ajuns la culme. Un imparat cu o mare mandrie, care dezleaga enigme, se va ridica - un fel de invatator sau rabin, dar plin de mandrie, fara rusine si indraznet. El va avea putere, dar aceasta nu prin forta lui proprie. El va face fapte mari, va avea reusite, va actiona si va distruge oameni puternici sau un numar mare de oameni, in special poporul sfintilor, adica pe iudei (v. cap. 7.27).

El este viclean si reuseste cu vicleniile lui, se inalta in inima lui si corupe pe multi printr-o falsa siguranta a necredintei si, in cele din urma, se ridica impotriva Capeteniei capetenilor si este distrus fara interventia vreunui om. Aceasta inseamna ca, in timpul de la sfarsit, cand se vor implini planurile lui Dumnezeu, cand va veni perioada de indignare impotriva lui Israel dupa ce nelegiuirea acestui popor va fi ajuns deja la culme, se va ridica un rege intr-o parte a vechiului imperiu grec, a carui putere este caracterizata de extinderea spre est, spre sud si spre Ierusalim, adica va fi asezat unde este in prezent Turcia, Ierusalimul fiind tinta lui. Aceasta putere va face multe fapte mari si va avea multa forta, dar nu va fi propria lui forta. Acel rege va depinde de o alta putere. El va distruge si poporul iudeu. Dar el nu este caracterizat numai ca fiind distrugator, ci are si un fel de intelegiune asemanatoare sub unele aspecte cu aceea a lui Solomon. El este foarte viclean si reuseste sa-i distruga pe iudei amagindu-i cu o siguranta care-i face sa uie de Yahve. Vedem cum el se ocupa de iudei nu numai pentru a cuceri ci si ca invatator, cu subtilitate si prezentandu-le o falsa pace. In fine, el se ridica impotriva lui Hristos - vazut ca fiind Capetenia capetenilor sau imparatul imparatilor pamantului, adica in caracterul lui de supramatie pe pamant. El este distrus fara interventie omeneasca. Acest imparat este alt personaj decat cornul din capitolul 7, care domina marea fiara din occident.

Este un imparat din orient care provine nu din imperiul roman, ci din imperiul grec, este asezat in Siria si in tinuturile invecinate si forta lui nu tine de propriile resurse. In felul sau propriu, el se amesteca in chestiunile religioase ale iudeilor, dar mi se pare ca lucrurile spuse in legatura cu el sunt mai curand caracteristici ale pustiitorului, pe care Dumnezeu, din cauza nelegiuirilor poporului sau, ii ingaduie ca vrajmasul sa-l ridice, decat caracteristici ale celui care incheie o alianta cu ei pentru o vreme cu scopul de a-i distruge si, mai tarziu, a-i trage in mocirla apostaziei. Este cel care ii va asupri in rasarit, avandu-si sediul acolo, spre deosebire de cornul din capitolul 7 care domina occidentul. Pustiirea este scoasa in evidenta cu ocazia prezentarii acelui corn mic. Versetul 11 este un fel de paranteza care se refera in intregime la capetenia ostirii, iar ultimele doua fapte sunt mentionate in acest capitol, si anume: jertfa este intrerupta si sanctuarul este rasturnat, aceste fapte fiind introduse in relatie cu capetenia ostirii, ca fiind aspecte ale pustiirii lui Israel, pentru a completa descrierea, fara a indica cine face acestea. La sfarsitul capitolului nu este vorba despre istoria imparatului insusi, ci de ceva din ceea ce constituie pustiirea acelui timp, la care se face aluzie in versetul 11.

Capitolul 9, in urma marturisirii si mijlocirii lui Daniel, ne ofera o viziune cu privire la popor si la cetatea sfanta. Aceasta este, dupa cum am vazut deja, privita in relatie cu asuprirea de catre puterea occidentala si ne sunt date detalii despre acea asuprire. Profetul intelesese, nu printr-o revelatie primita in mod direct, ci cercetand profetia lui Ieremia si folosind mijloacele puse in mod obisnuit la dispozitia omului spiritual, ca se apropia sfarsitul captivitatii, a carei durata fusese anuntata de profetul Ieremia. Efectul asupra duhului lui Daniel, ca un adevarat semn al unui profet al lui Dumnezeu, a fost o mijlocire fierbinte pentru sanctuarul pustiit si pentru cetatea iubita a lui Yahve. El marturiseste cu revarsarea inimii inaintea lui Dumnezeu, recunoscand pacatul poporului si al imparatilor, impietirea inimilor lor si justitia lui Dumnezeu care a adus raul asupra lor. El face apel la compasiunea lui Dumnezeu pentru iubirea Domnului. Profetia este raspunsul lui Dumnezeu la aceasta rugaciune. Sunt hotarate saptezeci de saptamani pentru poporul lui Dumnezeu si cetatea sa sfanta. Yahve nu ii recunoaste ca fiind propriu-zis ai sai, dar primeste mijlocirea profetului, cum o primise mai inainte pe cea a lui Moise, si i s-a adresat lui Daniel cu cuvintele poporul tau si cetatea ta. Daniel era pe pozitia de mijlocitor.

El cunostea gandurile lui Dumnezeu si cuvintele Lui, astfel ca putea mijloci (comparati sub acest aspect foarte interesant cu Gen. 20.7, Ier. 27.18 si Ioan 15.7). La sfarsitul celor saptezeci de saptamani luate dintre secole va fi perioada stabilita de Dumnezeu pentru a pune capat nelegiurii, a pecetlui pacatul (adica a-l termina si elimina), pentru a ierta nelegiuirea si a aduce dreptatea eterna, pentru a pecetlui (orice) viziune si profetie si a-L unge pe Sfantul sfintilor, si aceasta, fiti atenti, in relatie cu poporul Israel si cu cetatea. Va fi restabilirea completa a poporului si a cetatii in har.

Aceasta perioada de saptezeci de saptamani este impartita in trei parti: sapte, saizecisidoua si una. In timpul primei parti, a primelor sapte saptamani, cetatea este pustie si zidurile sunt ridicate in timpuri de necaz sau timpuri grele. Dupa saizecisidoua de saptamani, adica, in total, dupa saizecisidoua, Mesia urma sa fie nimicit si sa nu aiba nimic (acesta este adevaratul sens al cuvintelor). Cel caruia ii apartin imparatia si gloria, in loc sa fie primit de ei, avea sa fie nimicit si sa nu mai aiba nimic. Dar, in urma acestui eveniment, cetatea si sanctuarul, care vor fi fost reconstruite, urmau sa fie distruse si sfarsitul va fi ca un torent devastator, si, pana la sfarsitul razboiului, va fi o hotarare de nimicire. Iata istoria completa a nimicirilor in general. 1° S-au implinit saizecisidoua de saptamani, dupa care, Mesia este distrus, si aceasta fara sa ne fie indicat exact momentul. Aceasta intrerupe cursul celor saptezeci de saptamani. Distrugerea lui Mesia nu era momentul pentru restaurarea poporului si a cetatii. Rezultatul este clar anuntat, si anume o perioada de pustiiri pana la sfarsit. Aceasta este o stare a carei durata nu este indicata. In capitolul 11 vedem acelasi mod de a trata o perioada de timp. Poporul unei capetenii care urma sa vina avea sa distruga cetatea.

Apoi, Duhul lui Dumnezeu reia cea de-a șaptezecea săptămână, ale cărei detalii nu au fost prezentate încă. Capetenia care va veni face o alianță cu masa de iudeu (expresia “cei mulți” indică masa poporului) – acesta este primul aspect caracteristic al săptămânii. Iudeii se aliază cu capetenia de atunci a poporului, care altădată le distrusese cetatea și sanctuarul. Vor fi aliați cu capetenia poporului roman. Aceasta se raportează la întreaga săptămână, dar la jumătatea săptămânii lucrurile se schimbă și capetenia face ca jertfa și darul de mâncare să înceteze, și, din cauza protecției idolilor, va fi un nimicitor până ce se va împlini nimicirea hotărâtă, după care judecata va veni asupra celei pustiite.

Aici suntem anunțați ca șaptezeci de săptămâni sunt puse deoparte pentru istoria cetății și a poporului lui Daniel. În timpul acestor șaptezeci de săptămâni Dumnezeu este în relație cu Israel nu în mod direct, ci în relație cu credința unei ramăsite credincioase, printr-un Daniel, printr-o mijlocire, care, ținând de existența unei ramăsite credincioase, constituie o legătură între Dumnezeu și popor, mijlocire fără existența careia poporul ar fi complet lepădat. Acesta este principiul care a stat la baza relațiilor lui Dumnezeu cu poporul prin Moise. Aceasta pozitie este remarcabilă, privită ca venind după așezarea națiunilor ca autoritate. Iudeii urmau să fie la Ierusalim, dar națiunile aveau să deși imperiul Babilonului a fost răsturnat. În această poziție, credința profetică aștepta restabilirea completă a cetății, sediul guvernării lui Dumnezeu și a poporului său. La aceasta răspunde Dumnezeu. Ni se da o istorie scurtă, dar completă, a perioadei până la împlinirea și încheierea judecății asupra iudeilor și este introdus un element de foarte mare importanță: Mesia urma să fie nimicitor. El nu avea să primească nimic din ceea ce este al Lui de drept. Consecința urma să fie distrugerea sanctuarului, pustiiri și război.

Capul unui alt imperiu, care nu exista atunci, urma să distrugă cetatea și sanctuarul. Atunci începe un timp de întrerupere completă a relațiilor dintre Dumnezeu și popor, chiar și în ceea ce privește ramăsită credincioasă. Credința lui Daniel urma să fie respinsă de popor prin respingerea lui Hristos profetul și prin renegarea lui Hristos exprimată în cuvintele: “Nu avem alt împărat decât pe Cezarul”, iar poporul și cetatea au fost date spre pustiire.

Mai rămâne să se îplinească încă o săptămână în relație cu acest neam necredincios și pervers înainte ca nelegiuirea lui să fie iertată și să fie introdusă dreptatea eternă, viziunea și profetia încheindu-se cu împlinirea lor. Aceasta săptămână va fi marcată de legământul pe care conducătorul îl va face cu poporul iudeu (de la legământ fiind exceptată ramăsită credincioasă), apoi de oprirea forțată a închinării lor în urma intervenției conducătorului, după care, iudeii, care s-au așezat sub protecția idolilor (acest duh rău care mult timp a fost alungat de popor și revine împreună cu alte șapte duhuri mai rele decât el), vine pustiitorul și se abate ultima judecată asupra poporului, judecata groaznică, dar a cărei amploare este bine stabilită de Dumnezeu și care va înceta atunci când va fi împlinită măsura deplină. Astfel, noi avem un răspuns exact la întrebarea profetului, răspuns care dezvoltă foarte exact urmarea relațiilor poporului lui Daniel cu puterea națiunilor; poziția poporului este clar arătată, în timp ce relația lui cu Dumnezeu mai există doar prin mijlocirea profetului.

Profetia anunță, în același timp, pustiirea generală a poporului (având totuși un moment de calm aparent prin favoarea fiarei) în intervalul dintre a șaiszecisimă și a șaptezecea săptămână, pustiire din cauza respingerii lui Mesia, care a avut loc chiar în momentul când promisiunea cuprinsă în profetie s-ar fi putut împlini. Respingerea lui Mesia (care a venit în numele Tatălui său) a avut ca efect faptul că iudeii au ajuns să fie risipiți mult timp, pentru că apoi, la strângerea lor laolaltă, să cada prada nelegiuirii capeteniei națiunilor, atunci fiind timpul când ei cad de fapt în mâinile celui care vine în numele lui însuși, stare tristă care se va dezvolta în ultima săptămână, dar Dumnezeu este Cel care stabilește limitele dincolo de care răutatea vrajmasului nu va putea trece.

În capitolul 10 revenim în orient. Capitolele 10, 11 și 12 alcătuiesc împreună o singură profetie, cu diferența că în capitolul 11 se încheie istoria națiunilor, iar capitolul 12, după cum am remarcat la început, tratează problemele ramăsitei în timpul ultimei perioade a puterii națiunilor și prezintă eliberarea ei, încheind astfel revelațiile gândurilor lui Dumnezeu cu privire la ramăsită pe care el a păstrat-o în mijlocul națiunilor.

Înima lui Daniel, întotdeauna preocupată de binele poporului Israel (v. 2, 3, 13), se adresa lui Dumnezeu într-un duh de așteptare smerită dar perseverentă, dorind să înțeleagă caile Lui. După trei săptămâni de post și rugăciuni un inger i-a fost trimis pentru ca să-i arate ce lupte poartă vrajmasii gloriei lui Dumnezeu împotriva instrumentelor care împlinesc planurile Lui în favoarea poporului său și obstacolele care stăteau împotriva comunicării planurilor lui Dumnezeu spre încurajarea lui. Dar credința este exersată, Dumnezeu este fidel, și perseverența lui Daniel îl pune în acea stare morală care să aprecieze comunicările lui Dumnezeu, după cum ea este dovada, prin har, a vredniciei lui. Ingerul l-a anunțat că viziunea era cu privire la iudei și că era pentru zilele de la urmă (cap. 10.14). Numai puterea care i-a fost dată l-a făcut în stare să primească acele comunicări. Sunt enumerați împărații Persiei, sub stăpânirea cărora a primit viziunea, apoi i se spune despre atacul Greciei împotriva Persiei, despre formarea imperiului Greciei și apoi divizarea lui în patru. Două din aceste patru monarhii erau mai puternice decât celelalte și erau în relații teritoriale cu iudeii, pe al căror teritoriu au loc luptele. Istoria împăraților acestor două puteri, ca și conflictul lor pentru teritoriul lui Israel, nu este redată în mod destul de detaliat sub numele de împăratul din nord și cel din sud. Nu voi intra în detalii.

Istoria continuă cu intervenția romanilor – corabiile din Chitim -, cu atacurile împotriva iudeilor și alianța sfântă. Împăratul din nord se aliază cu iudeii apostati, apoi profanează sanctuarul punând acolo un idol și făcând să înceteze jertfa necurmă. El îi atrage pe cei rai în apostazie (aceasta este semnificația expresiei din versetul 32), dar cei care-L cunosc pe Dumnezeu – îi spune profetului ingerul – vor fi tari și vor lucra cu putere. Cei inteligenți, învățați de Dumnezeu, vor da învățătura poporului.

Până aici am văzut succesiunea primilor împărați și istoria perioadei macabeilor și a lui Antiohus Epifanes. Rezultatul final este anunțat într-un mod general ultima parte a istoriei precedente, pe care tocmai am parcurs-o, fiind o imagine simbolică pentru ceea ce va fi în zilele din urmă. Poporul cade din nou sub asuprirea vrajmasilor pentru un timp, după care va fi ridicat într-o oarecare măsură și unii se vor lega de ei lingându-i. Un mic număr de oameni inteligenți, despre care putem presupune că vor fi păstrați în mod providențial de Dumnezeu, vor cădea prin violență pentru ca să fie încercată credința tuturor și pentru a-i purifica pentru timpul de la sfârșit, pentru că aceasta trebuie să continue până la momentul rânduit de Dumnezeu.

Aceasta este starea iudeilor în acele zile, până în timpul de la urmă, dar mai ales în timpul selecțiilor și lagizilor, împărații din nord, respectiv din sud.

Cateva remarci asupra detaliilor vor ajuta cititorul sa inteleaga mai bine aceasta. In capitolele 9.27, 11.33 si 12.3, cuvantul tradus prin "multi" este articulat si semnifica masa poporului, ceea ce ne lamureste sensul acestor versete.

Cititorul va remarca, de asemenea (cap. 11.33), contrastul dintre mase si "maschilim" - adica "cei intelepti" -, cuvânt care se gaseste in titlu la un mare numar de psalmi. Cei intelepti, fiind invatati de Dumnezeu, vor invata masele. In acel timp plin de incercari va fi in actiune dragostea de adevar. In cap. 12.3 ii vedem din nou pe acesti intelepti asociati cu cei care instuiesc poporul in dreptate. Comparati CU 11.33. In versetul 35 ei ajung victime ale violentei. Sensul acestui ultim verset, dupa cum am vazut, se extinde pana la sfarsitul istoriei poporului, adica al puterii natiunilor, dar ne sunt date cele mai pozitive detalii cu privire la sfarsit. Ne este prezentat imparatul, cel rau, care va exercita putere in Iudeea la sfarsitul veacului si va avea succes pana ce indignarea (am vorbit deja despre aceasta perioada) va lua sfarsit. Este un imparat care actioneaza in tara lui Israel, avand un caracter neevlavios si o vointa neinfranata, care se ridica mai presus de orice, abandonand religia parintilor lui, nepreocupandu-se deloc de Hristos, nici de vreun alt dumnezeu, ci hulind impotriva lui Dumnezeu si a tuturor dumnezeilor si instaurand o idolatrie proprie lui.

In acelasi timp el va domina masele si va imparti pamanturi ca recompensa. Este un pic dificil sa spunem cui doreste el sa-i dea stapanirea - presupun ca acelora care l-au urmat -, dar caracterul lui neinfranat, neevlavios si idolatru si inaltarea lui mai presus de orice se vad foarte clar.

Imparatul din sud (aici regasim succesiunea de idei care este prezentata de capitol in general) porneste impotriva lui, iar imparatul din nord vine ca un vartej, dand peste margini si intrand in tara frumoasa, in Iudeea. Dar Edom, Moab si Amon scapa de puterea lui fiind pastrati (Isaia 11.14) pentru a fi judecati de Israel insusi. El isi intinde mainile asupra tarii si jefuieste totul: Egiptul nu scapa si tinuturile din estul Africii sunt la picioarele lui, dar el este tulburat de vesti din nord si din est si isi aseaza corturile intre Ierusalim si mare si isi gaseste sfarsitul fara a primi vreun ajutor. In aceasta relatare ni se prezinta sfarsitul imparatului. Ceea ce reproducem aici este sfarsitul imparatului din nord, pentru ca este vorba de tara lui Israel si de ceea ce se va intampla cu poporul lui Daniel in zilele din urma. Pe pamant va fi acest imparat rau si neevlavios, care va fi atacat de imparatul din sud, dupa care imparatul din nord ii va invada toate tinuturile cu exceptia a trei, iar in final va pieri in tara lui Israel.

Capitolul 12 trateaza in mod special istoria lui Israel insusi. In mijlocul tuturor acestor evenimente, Mihael, arhanghelul, este folosit in favoarea poporului lui Daniel. Va fi un timp de neaz cum nu a mai fost si nici nu va mai fi vreun timp asemenea. Totusi poporul va fi salvat, adica aceia care sunt scrisi in Carte. Ramasita lui Dumnezeu. Ieremia vorbise deja despre acel timp si despre eliberare in capitolul 30.7. Si ne vorbeste, de asemenea, si Domnul (Matei 24), atragandu-le atentia ucenicilor asupra uraciunii pustiirii, despre care este vorba in acest capitol si aratand clar ca vorbea despre Ierusalim si de iudeii din zilele din urma, cand Iudeii vor fi eliberati. Ne arata, de asemenea, cum cei credinciosi vor scapa in timpul neazului. Aceste pasaje luate impreuna pot fi intelese mai usor. Cel de-al doilea verset se extinde dincolo de tara lui Israel, care, pana aici, a fost scena profetiei, dar starea celor despre care vorbeste versetul este prezentata in asa fel incat nu pot fi recunoscute tarile in care ei sunt risipiti. Multi din neamul lui Israel se vor trezi din lunga lor umilinta, unii pentru viata eterna, iar altii pentru rusinea eterna. Cei intelepti vor straluci in splendoare - aceia care au invatat multimile dreptatea vor straluci ca stelele; (comparati ostirea cerurilor cu stelele - cap. 8). Dumnezeu ii va imbraca in stralucirea favorii sale pe cei care vor fi credinciosi in acel timp de razvratire si neaz.

Apoi, unul dintre mesagerii lui Dumnezeu l-a intrebat pe cel care statea pe rau cat timp urma sa mai treaca pana la implinirea acelor minuni (adica a neazului) prin interventia lui Dumnezeu in favoarea lui Israel. Raspunsul a fost ca vor fi trei ani si jumatate sau o mie dousasuteazece de zile, si ca, dupa ce Dumnezeu va pune capat risipirii poporului sfant, toate lucrurile se vor termina. Daniel a dorit descoperiri mai complete cu privire la sfarsit, dar, pana in vremea sfarsitului, profetia ramane pecetluita. Mai multi vor fi curatiti, incercati si albiti, iar cei rai vor lucra cu rautate. Vai! este de asteptat ca nici unul din cei rai nu va intelege, dar cei intelepti vor intelege, adica acei "maschilim" despre care ne-a vorbit Duhul.

Din momentul cand jertfa necurmata va fi intrerupta si va fi asezata uraciunea care pustieste vor trece o mie doua sute saizeci de zile, apoi, pentru cel care asteapta implinirea a o mie trei sute treizeci si cinci de zile, va veni binecuvantarea deplina. Daniel insusi va avea parte de acel timp glorios.

Este de remarcat faptul ca Daniel nu zugravesce deloc timpul care urmeaza celui al natiunilor. El prezinta istoria acestor monarhii care ii asupresc pe iudei si ii vor seduce in zilele din urma, apoi eliberarea poporului, lucrurile oprindu-se aici: el este profetul timpurilor natiunilor si pana la eliberare.

Este posibil ca, pentru a avea o intelegere completa a subiectului, cititorul sa se gandeasca sa combine actiunea instrumentelor pe care ni le prezinta profetia lui Daniel ca lucrând in tara lui Israel in zilele din urma si sa le identifice, daca se poate, cu instrumentele numite de alti profeti. Dar aceasta ar insemna construirea unui sistem de profetii si nu explicarea lui Daniel. Duhul lui Dumnezeu nu face asa prin acest profet, asa ca ma limitez la a-l studia indicand doar cateva puncte comune.

Capitolul 7 ne prezinta caracterul imperiului roman, mai ales sub ultima lui capetenie, la finalul istoriei puterii natiunilor. Capitolul 8 (desi deseori am considerat ca imparatul care ne este prezentat ar putea fi instrumentul imperiului occidental in tara lui Israel) mi se pare, cantarind bine ceea ce ni se spune, ca da cornului un caracter deosebit de cel pe care-l prezinta, prin faptele ei, puterea occidentala, fie prin cornul cel mic, fie printr-un instrument local. Este o putere orientala care se ridica din unul din cele patru regate in care a fost impartit imperiul lui Alexandru. El isi trage totusi forta din altul. Este o putere deosebita, care actioneaza in Siria. In capitolul 9 il vedem pe cel care lucreaza in mijlocul iudeilor, la Ierusalim, s-ar parea ca in relatie cu imperiul roman, indiferent care va fi instrumentul folosit de acea putere. Poate ca acel instrument este imparatul din capitolul 11, care este intre imparatul din sud si cel din nord. Este foarte posibil ca acel corn mic din capitolul 7 sa actioneze el insusi. Totusi exista o putere care depinde de corn si actioneaza, cel putin sub aspect religios, asupra iudeilor, pe care-i antreneaza in apostazie - un personaj care nu vine in numele lui insusi si care nu se preocupa deloc cu Dumnezeul parintilor lui.

Imparatul din capitolul 11 domneste in Iudeea, dispretuind religia parintilor lui si lucrând fara frau sub aspect moral, instaurand idolatria si impartind pamanturi favoritilor lui. Imparatul din sud si cel din nord sunt, respectiv, Egiptul si Asiria din zilele de la urma, care il ataca pe imparatul care s-a intronat in tara sfanta. Presupun ca imparatul corespunde celei de-a doua fiare din Apocalipsa, sub un anumit aspect, dupa cum primei fiare ii corespunde cornul mic din capitolul 7.

